

Eksporthen 1995

af Jøns Dalum, Pyntegrøntsektionen

Set under et skete der i 1995 en mindre stigning i eksporten af juletræer og klippegrønt. Den samlede eksport blev på 531 millioner kroner, hvilket er fire procent højere end 1994.

Stigningen skyldes primært eksporten af klippegrønt, som blev på 205 millioner kroner - en forøgelse på 14 procent.

Eksporthen af juletræer nåede op på 326 millioner kroner. Nordmannsgranen, som steg med syv procent, har æren for, at den samlede eksport af juletræer blev på samme niveau som 1994. Dansk juletræeksport bliver mere og mere synonym med eksport af nordmannsgran.

Grundlaget for beregningerne

Den 1. januar 1993 blev handelsstatistikken i EU-landene lagt om fra nationale statistikker til det samordnede INTRA-STAT, som dækker alle landene i EU.

Hensigten har været at få en hurtigere, smidigere og frem for alt mere ensartet statistik, men foreløbigt har EU-systemet været et tilbageskridt for mange mindre brancher.

Tilbageskridtet består først og fremmest af flere grundlæggende usikkerheder. Eksport under 800.000 kroner registreres ikke, d.v.s. at mindre firmaers eksport ikke fremgår af statistikken. Ca. 12 % af den danske eksport sker fra virksomheder med en omsætning på under 800.000 kr.. Denne statistiske usikkerhed rammer ikke mindst Pyntegrøntbranchen.

Siden toldkontrollen inden for EU ophørte den 1. januar 1993, er eksporttallene

alene baseret på selvoplysning, hvilket selvsagt også medfører betydelige usikkerheder.

Problemerne med indkøring af INTRA-STAT har været enorme. De første statistikker for 1993 kom først i efteråret 1994, og i øvrigt var Pyntegrøntbranchens tal samlet i ét kronebeløb, da de fire registreringsgrupper var blevet slået sammen. 1993-tallene var derfor totalt ubrugelige, og Pyntegrøntsektionen udarbejdede sine egne tal baseret på 1992-tallene fra Danmark Statistik. I 1994 fik vi de fire registreringsgrupper tilbage, men tallene var igen uanvendelige, bl.a. fordi plantemateriale indgik i statistikken. Pyntegrøntsektionen udarbejdede igen egne eksporttal baseret på 1992-tallene fra Danmarks Statistik. De officielle eksporttal for 1995 udsendes først senere, hvorfor der i lighed med de seneste år er udarbejdet nøgletal baseret på Pyntegrøntsektionens eget talmateriale og med udgangspunkt i de sidste troværdige eksporttal for branchen.

Eksporthallene bygger på indberetningerne fra Pyntegrøntsektionens medlemmer, som dækker ca. 60 % af produktionen i Danmark. Indberetningerne er sammenlignet med produktionen på nøjagtigt de samme ejendomme året før - og heraf er ændringerne trukket. Tallene er udregnet på basis af indberetninger fra 70 % af Pyntegrøntsektionens medlemmer. Tallene er således en indikator på udviklingen, men dog stadig behæftet med usikkerheder. Denne opgørelse bliver imid-

lertid det bedste, som kan frembringes, og hermed må læseren lade sig nøje.

Den samlede eksport

Som det kan ses af figur 1 blev den samlede eksport på 531 millioner kroner - en stigning på fire procent.

Den samlede eksport i 1995 blev således den tredjestørste nogensinde, hvilket dog ikke bringer eksporten op i nærheden af niveauet for 1991 og 1993, som er de foreløbige rekordår.

Eftersom mange branchefolk i årets begyndelse forventede et begrænset udbud i 1995, er eksporten overraskende høj. Det flotte resultat dækker imidlertid over, at det for mange i branchen - ikke mindst grossisterne - har været en hård, turbulent sæson, som har krævet en meget stor arbejdsindsats for at få „varen“ afsat.

De væsentligste årsager til de forholdsvis høje eksporttal er, at eksporten af nordmannsgran juletræer blev øget med 254.000 til 3,884 millioner stk. - en stigning på syv procent. Stigningen for nordmannsgran kunne imidlertid ikke opveje det kraftige fald i eksporten af nobilis på 48 procent (253.000), og „øvrige arter“ (bl.a. rødgran) på 40 procent (518.000). Dette betyder, at den samlede eksport mængdemæssigt er faldet med 9 procent (517.000) til 4,935 millioner juletræer.

På klippegrønt har ingen af registreringsgrupperne været udsat for tilbagegang i 1995 - tværtom. Den samlede mængde steg med 10 procent. Den positive over-

Fig. 1: Danmarks eksport. Juletræer og klippegrønt.

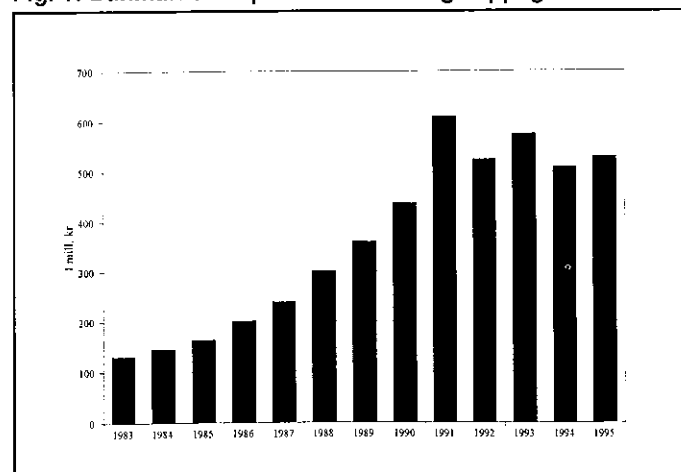
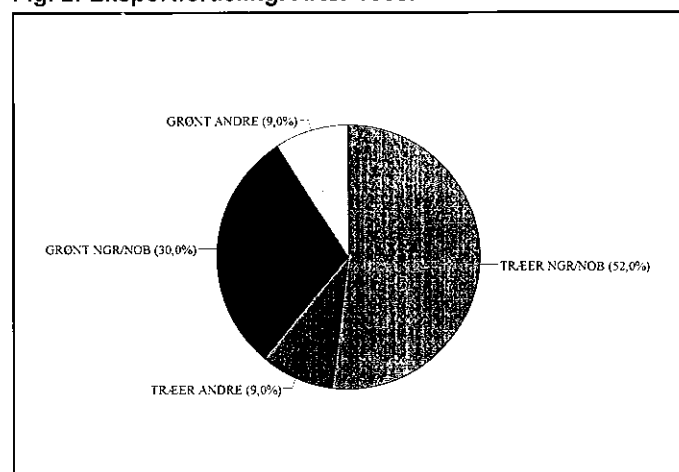

Fig. 2: Eksportfordeling. Arter 1995.

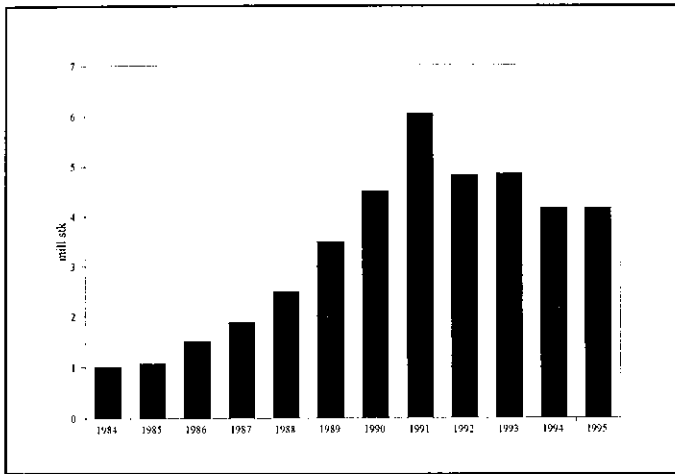

Fig. 3: Eksport af juletræer. Nordmannsgran og nobilis.

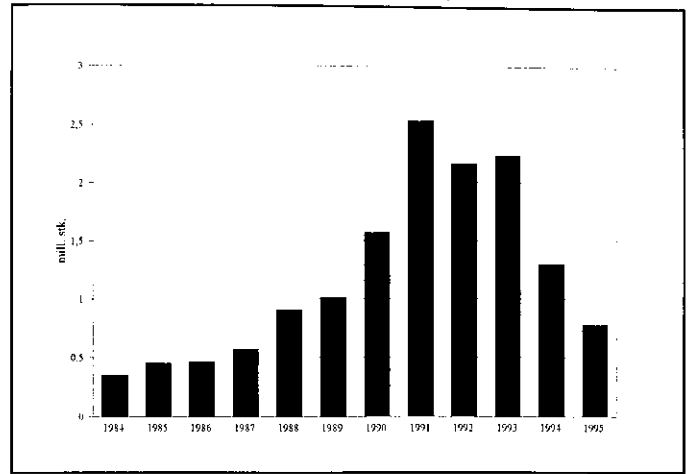

Fig. 4: Eksport af juletræer. Andre arter.

raskelse har været, at eksporten af nordmannsklip blev forøget med hele 27 procent, og nåede op på 7.866 tons. Den samlede eksportværdi er vokset med 14 procent til 205 millioner kroner.

Nordmannsgran/nobilis juletræer

Som det fremgår af figur 3, er eksporten af nordmannsgran og nobilis juletræer uændret. De samlede tal på 4,159 millioner træer, dækker imidlertid over at nordmannsgran har haft en pæn fremgang på 254.000 træer til 3,884 millioner, medens nobilis er faldet med næsten det samme antal (253.000) til i alt 275.000 stk. - næsten en halvering.

Ændringen skal ses på baggrund af, at nordmannsgran i 1994 faldt meget kraftigt, hvilket simpelthen skyldes, at der på grund af hårde vintre og mangel på godt plantemateriale ikke blev plantet tilstrækkeligt med juletræer for 9 år siden. Det skal samtidigt pointeres, at eksporten af nobilis i 1994 steg med 25 procent netop på grund af det lave udbud af nordmannsgran, hvorfor der til erstatning blev hugget nobilis juletræer i bevoksninger, der egentlig var beregnet til klip-

pegrønt. Uheldigvis kom alt for mange åbne og uregelmæssige nobilistræer på markedet i 1994, og mange af disse måtte studehandlerne brænde af efter jul. Mange eksportører meddelte da også allerede i foråret 1995, at de kun var købere til regulære og tætte nobilis juletræer.

På baggrund af ovennævnte er det ikke overraskende, at forholdet mellem nobilis og nordmannsgran er blevet justeret tilbage, specielt ikke, da der viste sig at være et rigeligt udbud af nordmannsgran.

Juletræer af andre arter

Denne gruppe indeholder især rødgran, omorika, blågran og fyr. Rødgran udgjorde i år 76 procent af gruppen, nogenlunde det samme som i 1994. Som det ses af figur 4 var eksporten for hele gruppen i 1995 på 776.000 træer, hvilket er et fald på 518.000 - eller 40 procent i forhold til 1994. I 1994 var der også et fald på cirka 40 procent. Det kan således konstateres, at rødgran får stadig mindre betydning i forbindelse med den dansk juletræseksport. Selvom der har været synspunkter fremme om, at vi har „priset“ os ud af

dette marked, skal forklaringen hovedsagligt findes i et stigende udbud af rødgran i hele Europa (og faldende priser). Specielt belgierne er meget stærke på rødgran, hvor de i dag har et produkt, der er bedre og billigere end gennemsnittet fra Danmark. Samtidig kommer der billigere rødgran fra Østeuropa. Endelig er de store hjemlige rødgrankulturer anlagt på stormfaldsarealerne fra stormene i starten af i 1980'erne blevet for høje til juletræer. Alt sammen har bidraget til at eksporten af rødgran får en stadig mindre betydning for den danske juletræseksport. Rødgran er efterhånden et produkt, som udelukkende sælges på hjemmemarkedet, og på markederne i de øvrige nordiske lande. Perspektiverne i de følgende år tegner ikke mere lovende, men konsekvenserne er til at leve med, da det er markedets absolut billigste produkt. Vigende efterspørgsel og stigende lokal selvforsyning gør sig også gældende for de øvrige arter i gruppen.

Klippegrønt af nobilis og nordmannsgran

Som det ses af figur 5 blev eksporten af

Fig. 5: Eksport af klippegrønt. Nordmannsgran og nobilis.

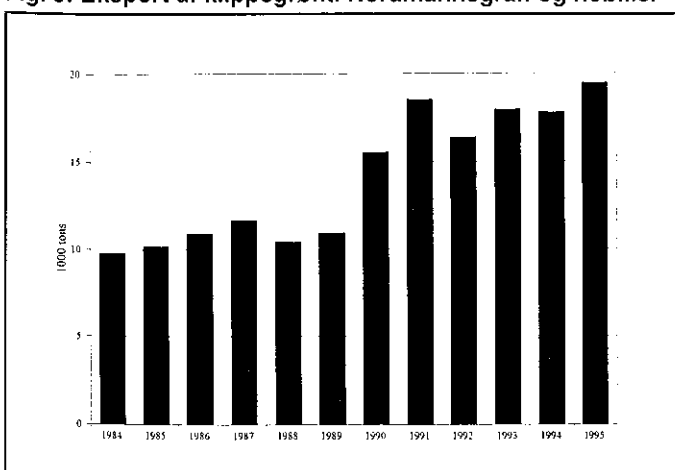
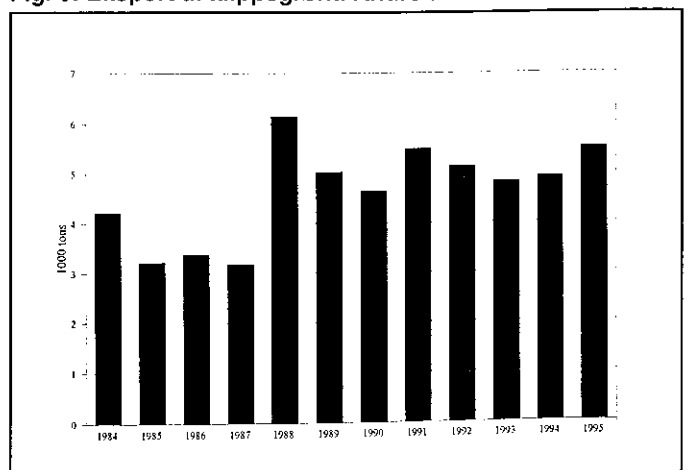

Fig. 6: Eksport af klippegrønt. Andre arter.

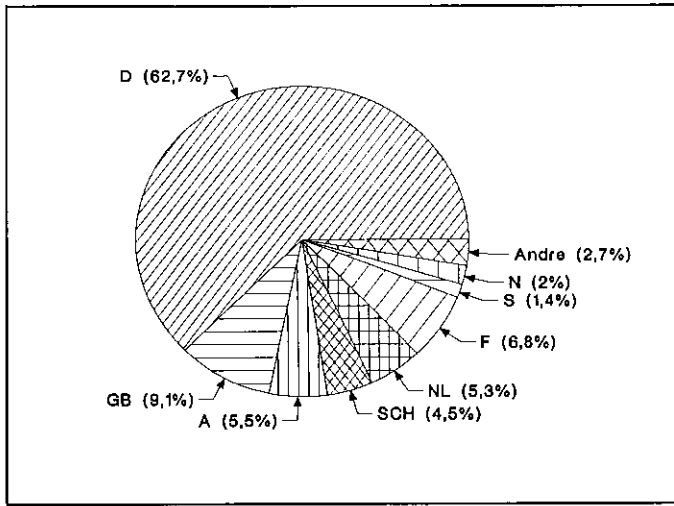

Fig. 7: De enkelte marketers mængdemæssige betydning i 1992. Træer nordmannsgran og nobilis.

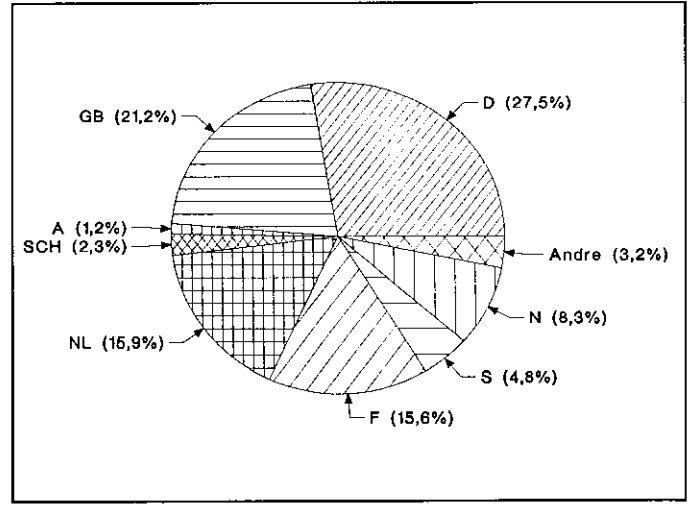

Fig. 8: De enkelte marketers mængdemæssige betydning i 1992. Andre træer.

nobilis og nordmannsklip i 1995 på 19.474 tons - en stigning på 9 procent i forhold til 1994. Stigningen skyldes udelukkende en markant stigning i eksporten af nordmannsklip med 27 % (1.672 tons) til i alt 7.866 tons. Afsætningen af nordmannsklip har været god over hele landet, og flere steder måtte man melde „udsolgt“.

Eksporten af nobilisklip er uændret - 11.608 tons. Nobilisklip er altså stadig en en langt større eksportartikel end nordmannsklip.

På baggrund af en besværlig sæson må resultatet siges, at være yderst tilfredsstillende. Markedet var i starten meget afventende, og specielt sæsonstarten medførte problemer som følge af det usædvanligt lune oktober vejr. Ved Allerheiligen var de fleste producenter 10-20 procent bagefter de planlagte mængder. Sidste halvdel af sæsonen medførte imidlertid en markant stigende efterspørgsel,

og da sæsonen (og eftermarkedet) viste sig at blive relativ lang, nåede mange producenter rent faktisk de planlagte mængder. Producenterne lod i 1995 overvejende ordrebogen styre klipningen, og de tyske og hollandske auktioner blev ikke - som i 1994 - oversvømmet med overskudsvarer, som påvirkede markedet i negativ retning. Sæsonresultatet er dog varierede fra landsdel til landsdel. For eksempel mistede dele af Jylland værdifulde produktionsdage på grund af snestormen i november, mens man på Fyn og Sjælland klippede rask væk. Markedet udfasede gradvist efter 1. søndag i advent.

Klippegrønt af andre arter

Gruppen „andre arter“ udgøres af Cypres, Bjergfyr, Grandis, Douglas, Omorika, Rødgran og lignende. I 1995 udgjorde eksporten som angivet i figur 6, ialt 5.509 tons, hvilket er en stigning på

12 procent (eller 590 tons) i forhold til 1994. Den samlede stigning skyldes såvel en markant stigning i rødgranklip, som i de øvrige arter i denne gruppe. Noget tyder på, at rødgran, bjergfyr og de andre arter er blevet så billige, at stadig flere kunder benytter disse varer på bekostning af de dyrere varer.

Beregning af priserne i 1995

Det har ved bladets deadline ikke været muligt at få oplyst de i 1995 opnåede eksportpriser. Beregningen af eksportværdien tager derfor udgangspunkt i Pyntegrøntsektionens Vejledende Priser, som igennem årene på rimeligt god vis har afspejlet de gennemsnitlige priser set over sæsonen som helhed. Det er på denne baggrund Pyntegrøntsektionens indtryk, at eksportpriserne, som er benyttet ved udregningerne til figur 1 er fuldt sammenlignelige med de tidligere år.

Fig. 9: De enkelte marketers mængdemæssige betydning i 1992. Klip nordmannsgran og nobilis.

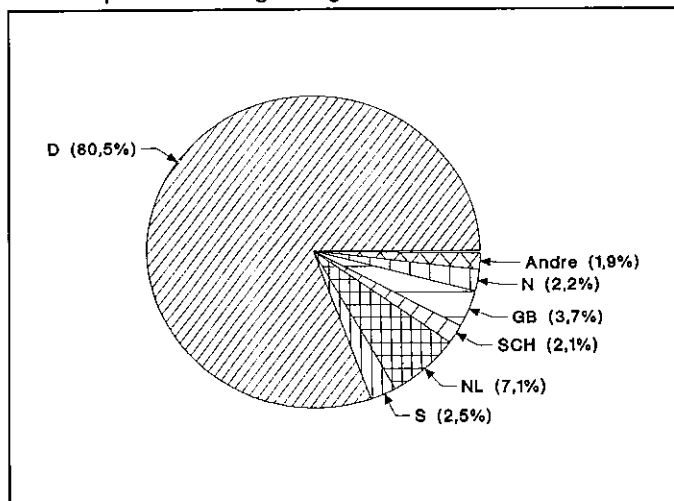

Fig. 10: De enkelte marketers mængdemæssige betydning i 1992. Klip andre arter.

